

Motion om att revidera befintlig ersättningsmodell för tunga transporter inom Knipareds Samfällighetsförening

Bakgrund

Vägarna inom vägföreningens ansvarsområde utsätts för slitage och ökad trafikbelastning när tung trafik överstiger det normala nyttjandet. För att säkerställa ett långsiktigt, rättvist och förutsägbart vägunderhåll finns behov av att revidera befintliga bestämmelser för ekonomisk kompensation vid omfattande tung trafik.

Under åren 2017–2020 stod en ansvarig och extern exploatör för lågt räknat, cirka 1 000–1 200 tunga transporter med bl.a. utfyllnadsmaterial till det nya området högst upp vid Tyrsjöleden. Transporterna medförde betydande påverkan på trafik, miljö och vägslitage.

I nedan utdrag från samfällighetens egna beräkningsexempel i nuvarande slitageersättningsmodell står den ekonomiska kompensationen inte i proportion till de faktiska kostnaderna för slitage när tung trafik överstiger det normala nyttjandet, så som exemplet under perioden 2017-2020.

Slitageersättning beräknas genom årsavgift x antal ton som ska köras (inkl. fordonsvikt)/2100 (vilket är en schablon för hur mycket en permanentbostad nyttjar vägen). Om du ska få transporter till dig på 50 ton kostar det 50 kronor i slitageersättning.

Om exploatören i ovanstående exempel tillämpade den befintliga ersättningsmodellen och om den genomsnittliga vikten per transport uppskattades till 35 ton, uppgick den totala slitageersättningen blott endast 35 000–42 000 kronor.

Den ringa ersättningen i förhållande till de omfattande transporter indikerar ett behov av att fastställa en ny ersättningsmodell, enligt vilken underhållskostnaderna fördelas proportionellt i förhållande till det ökade slitaget som respektive fastighet orsakar. Det ska även tilläggas att exploatören i det aktuella fallet inte är, eller har varit bosatt i området och därmed sannolikt inte har bidragit med ekonomiska medel för vägunderhåll historiskt.

Föreningens nuvarande beräkningsmodell innebär i praktiken att övriga fastighetsägare bär huvuddelen av kostnaderna för det ökade slitaget som orsakas av onormalt nyttjande genom tunga transporter. Detta leder till en snedfördelning av det ekonomiska ansvaret, där fastighetsägare som ger upphov till den ökade belastningen inte i tillräcklig utsträckning kompenserar för, eller proportionellt bidrar till, samfällighetens ökade kostnader för vägunderhåll.

Förslag till beslut

Jag föreslår att samfällighetsförening reviderar befintlig ersättningsmodell och beslutar:

- Att avskaffa den befintliga slitageersättningsmodellen, som baseras på vikt och medför betydande inslag av godtycke i rapporteringen. I stället ska en enklare och mer generell modell tillämpas, där rapporteringen baseras på antalet transporter med fordonskombinationer som överstiger en totalvikt om 7 ton.

Undantag bör göras för:

- Räddningstjänst, ambulans och polis,
 - Samhällsviktiga drift- och underhållsarbeten som samfälligheten själv avropat.
 - Arbetsfordon som används inom den lokala jordbruksverksamheten.
- Att fastigheter som genererar fler än tre (3) tunga transporter per fastighet och kalenderår ska kompensera vägföreningen ekonomiskt.

- Att ersättningen fastställs till 250 kronor per tung transport som överstiger de tre inkluderade transporter per fastighet och kalenderår.
- Att det åligger fastighetsägaren att löpande, veckovis, rapportera antalet transporter i området vid större och mer omfattande projekt.
- Att ersättningen tillfaller vägföreningen och används för vägunderhåll, reparationer och framtida förstärkningsåtgärder.
- Att styrelsen ges i uppdrag att administrera debitering och uppföljning, samt tillhandahålla betalningsuppgifter och rutiner för rapportering av tung trafik som överstiger tre transporter per fastighet och år.

Syfte

Syftet med förslaget är att införa en mer hållbar ersättningsmodell gentemot exempelvis externa exploatörer som nyttjar områdets infrastruktur för egna ekonomiska intressen, utan att långsiktigt bära kostnaderna för uppkomna skador. Förslaget avser vidare att säkerställa en mer rimlig kompensation för uppkomna skador, uppnå en rättvis kostnadsfördelning, minska slitaget på vägarna samt säkerställa att vägföreningen har tillräckliga ekonomiska medel och förutsättningar för ett långsiktigt och hållbart vägunderhåll.

Kontakt

Joakim Baekkevold
Björnsared 1:149
Tyrsjöliden 15